

NIEUWSBRIEF 15 AUGUSTUS 2018

Schaduwproces Istanbul Verdrag

Dankzij een financiële bijdrage van het Ministerie van VWS kan het Netwerk VN-Vrouwenverdrag het schaduwproces rond de eerste Nederlandse rapportage van het [Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld](#), ook wel Verdrag van Istanbul genoemd, coördineren.

Het kern rapportageteam bestaat uit Petra Snelders en Marjan Wijers, ondersteund door Leontine Bijleveld (organisatie & financiën), Floor van Schagen (secretariaat), Marion Minis en Najla Wassie (inhoudelijke ondersteuning), terwijl Fleur van Leeuwen feedback geeft op de internationaalrechtelijke aspecten. Petra en Marjan namen bij de schaduwrapportage VN-Vrouwenverdrag in 2016 de onderdelen met betrekking tot geweld tegen vrouwen voor hun rekening.

Op de website van het Netwerk is een [speciale pagina](#) aangemaakt waarop alle relevante documenten en links geplaatst worden. In de linker kolom van de [homepage](#) is snel te zien of er nieuwe berichten geplaatst zijn.

Rapportagecyclus – evaluatieprocedure

Een onafhankelijk comité van experts, afgekort tot GREVIO, is aangesteld voor de [evaluatieprocedure van het Verdrag van Istanbul](#). Die begint officieel met de regeringsrapportage. Deze is er nog niet, want de Nederlandse regering heeft uitstel verkregen tot medio september 2018. De rapportage dient, met de aanvullende informatie (c.q. schaduwrapporten) van NGO's en het College voor de Rechten van de Mens (CRM), als voorbereiding voor een dialoog met een delegatie van de regering, gevolgd door een werkbezoek van GREVIO, althans volgens de oorspronkelijke opzet. Op basis van ervaringen met het rapportageproces door landen die eerder geratificeerd hebben gaan nu dialoog en werkbezoek gekoppeld worden. Het wordt waarschijnlijk maart 2019.

Daarnaast gaat GREVIO te rade bij de toezichthoudende organen op andere mensenrechtenverdragen, zoals het CEDAW-Comité dat toezicht houdt op de naleving van het VN-Vrouwenverdrag.

Op basis van dit alles stelt GREVIO een rapport met conclusies en aanbevelingen op, dat eerst in concept wordt voorgelegd aan de regering. Nadien wordt het rapport geagendeerd in een speciale commissie van de Raad van Europa, waarin lidstaten deelnemen die het verdrag geratificeerd hebben. Het verdrag vereist toezending van het GREVIO-verslag naar het parlement, in de verwachting dat zo een actieve rol van de Tweede kamer bij de implementatie van het Istanbul Verdrag bevorderd zal worden.

Geslaagde voorbereidende bijeenkomsten

Gezien de zomervakantieperiode is het schaduw proces alvast begonnen met twee inventariserende bijeenkomsten voor het veld. Deze waren bedoeld om breed informatie op te halen uit de praktijk en de belangrijkste hoofdthema's en knelpunten te inventariseren als input voor de schaduwrapportage. Focus van de NGO rapportage is op wat er gebeurt in de praktijk, wat de knelpunten zijn en wat er zou moeten gebeuren om die op te lossen. In vervolg op een eerste brede bijeenkomst met 40 deelnemers op [27 juni j.l.](#) vond op [4 juli](#) nog een aparte verdieplings/ expertbijeenkomst plaats over specifieke vormen van geweld tegen zmv vrouwen. Hieraan namen 29 vrouwen deel. Van de bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt (zie voorgaande links), met dank aan de vrijwillige verslagleggers! De Federatie Opvang heeft alvast een schriftelijke bijdrage

geleverd. Met enige andere organisaties die verhinderd waren deel te nemen zijn nog aanvullende gesprekken en mailwisselingen gevoerd.

Beredeneerde inhoudsopgave en vervolg planning

Op basis van de op deze wijze verworven inzichten, de schaduwrapportage VN-Vrouwenverdrag en de conclusies en aanbevelingen van het CEDAW-Comité is een beredeneerde inhoudsopgave voor de schaduwrapportage GREVIO opgesteld. Hierin staan de belangrijkste issues gerelateerd aan de relevante verdragsartikelen van de Istanbul Conventie. Het is het raamwerk voor de schaduwrapportage die 20 à 25 pagina's zal beslaan. Deze inhoudsopgave wordt binnenkort besproken in de Netwerkvergadering en teruggedigd bij de deelnemers aan de bijeenkomsten en andere experts. Ondertussen begint het schrijfteam met schrijven. Volgens planning is een eerste concept af voor de regeringsrapportage openbaar is, maar na ommekomst hiervan wordt bezien of deze nog moet leiden tot aanvullingen of wijzigingen van de schaduwrapportage.

Na verwerking van alle commentaar en aanvullingen kan de finale tekst begin oktober aan NGO's voorgelegd worden ter ondertekening, terwijl ondertussen nog een Engelstalige eindredactie plaatsvindt.

Het Netwerk streeft naar een groot draagvlak voor de tekst en naar zoveel mogelijk transparantie van het proces. Wie kennis wil nemen van de beredeneerde inhoudsopgave of het eerste concept t.z.t. wil ontvangen melde zich bij het [secretariaat](#) van het Netwerk.

Jurisprudentie en andere relevante documenten

Ten behoeve van het schaduwproces heeft de Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann' [jurisprudentie waarin het Verdrag van Istanbul](#) genoemd wordt verzameld en gepubliceerd. Van verschillende kanten zijn voorts interessante artikelen en relevante rapporten aangedragen. Bezien wordt of toestemming verkregen kan worden om deze ook online te zetten. Hoe dan ook: bijdragen, verwijzingen en rapporten zijn welkom (schaduwrapportage@gmail.com). Beter twee keer ontvangen dan helemaal gemist!

Follow-up rapportage VN-Vrouwenverdrag

In november 2018 moet Nederland tussentijds rapporteren over de genomen maatregelen en geboekte vooruitgang met betrekking tot drie aanbevelingen van het CEDAW-Comité, waarvan er een bestaat uit drie onderdelen. Het gaat om:

1.a. de opname van genderstereotypering als vorm van discriminatie in de Mediawet;
1.b. de ontwikkeling van effectief strategisch beleid ter bestrijding van discriminerende sekstereotypering en het stimuleren van positieve en niet-stereotype beeldvorming van vrouwen en meisjes;

1.c onderzoek naar de impact van seksistische beeldvorming, onder meer of deze aanleiding geeft tot geweld tegen vrouwen en meisjes.

2. de systematische verzameling van data over de verschillende vormen van geweld tegen vrouwen, uitgesplitst naar leeftijd en soort geweld, beschermingsmaatregelen, vervolging van de daders en opgelegde straffen.

3. de geleverde inspanning om zwangerschap-gerelateerde discriminatie en seksuele intimidatie te onderzoeken, te vervolgen en te bestraffen.

Zie voor nadere toelichting de [Publieksversie](#) die het Netwerk maakte over de conclusies en aanbevelingen van het CEDAW-Comité in 2016.

In augustus/september gaat het Netwerk zich beraden over vorm en organisatie van het schaduwproces over de follow-uprapportage. Financiering hiervan maakt deel uit van de procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor internationaal

emancipatiebeleid 2018-2021. De door OCW gehonoreerd offerte die WO=MEN hiervoor indiende mede namens het Netwerk VN-Vrouwenverdrag en Atria voorziet in middelen voor het schaduwproces VN-Vrouwenverdrag in de periode 2018-2021. Namens het Netwerk VN-Vrouwenverdrag
Nieuwsbriefredactie Leontine Bijleveld